

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 353 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

Сун Юй

здобувачка другого рівня вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Наталя Толстова

кандидат педагогічних наук, старший викладач

ПРОБЛЕМИ ВИКОНАВСЬКОГО АРТИСТИЗМУ У ВОКАЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Динамічний характер сучасного життя висуває підвищені вимоги до педагогічної майстерності й особистісних якостей майбутніх учителів, які покликані виховувати покоління нового ХХІ століття. Особистісний вплив на формування духовного світу підростаючого покоління є визначальним. Особливо актуальною у педагогіці постає проблема формування артистизму – важливої професійної особистісної якості вчителя, яка сприяє самореалізації і вирішенню професійно-творчих завдань. У процесі професійної підготовки майбутніх бакалаврів музичного мистецтва вирішення цієї проблеми набуває суттєвого значення: адже артистично-виконавські можливості викладача, розвинуті в процесі залучення до виконавсько-сценічної діяльності, набутий ними досвід власного саморозвитку артистизму та його рефлексивне усвідомлення є неодмінними умовами успішного впливу на формування здатності до вокально-артистичного виконання репертуару в своїх майбутніх вихованців. Крім того, прояв артистизму в діяльності музиканта-викладача науковці визнають невід'ємним компонентом майстерності й професіоналізму, незамінною складовою частиною педагогічної техніки, важливою для педагогічного спілкування. Особлива важливість цього аспекту підготовки майбутніх фахівців у галузі музичної освіти пояснюється тим, що мистецьке спілкування потребує суб'єкт-суб'єктної комунікації, здатності створювати психологічно-творчий клімат, спрямований на активізацію у співаків-початківців художніх емоцій, натхнення тощо.

Уточнимо, що поняття «артистизм» походить від латинського слова *ars, artis* – «ремесло, мистецтво, наука, уміле володіння майстерністю» (<https://www.latin-is-simple.com/de/vocabulary/noun/150/>). Сучасні словники тлумачать даний феномен як «...тонку майстерність у мистецтві, віртуозність у роботі»; «...видатні здібності, художня обдарованість, ...особливе вміння тримати себе, витонченість манер, елегантність рухів тощо» (Енциклопедія освіти, 2021, с. 564).

Отже, в найбільш загальному вигляді під артистизмом науковці розуміють загальну властивість людини цілеспрямовано перестроювати свій психологічний стан і поведінку, вступаючи у різні типи відношень та стосунків, або виконуючи різні соціальні ролі й функції.

У сфері музичного мистецтва незмінна роль виконавського артистизму, емоційності, експресії виконавця є безперечними. Авторитетні музичні критики зазначають, що саме артистичність видатних митців, глибина особистісної інтерпретації ними творів, поряд із технічною майстерністю у втіленні творчих замислів роблять музикантів улюбленими виконавцями мільйонів слухачів, дозволяють їм підкоряти останніх емоційністю та духовністю Н. Кьон, Г. Падалка, О. Реброва, О. Щолокова та ін. Сутність виконавсько-музичного артистизму визначається і як здатність та вміння емоційно впливати на публіку, її почуття й переживання завдяки появу творчої волі, «артистичному магнетизму» свого виконавства. Як зазначає О. Рудницька, «...саме музика, яку вирізняє процесуальність, відсутність будь-якої наочної конкретності, предметного зображення, хронології подій, якнайбільше вимагає від сприймаючого емоційної чутливості, фантазії, творчої ініціативи, асоціативного мислення, спостережливості, тобто тих якостей, що іноді бувають кориснішими для людини, ніж отримана нею сума знань» (Рудницька, 2005, с. 247).

У галузі вокально-виконавського мистецтва проблема артистизму висвітлюється в працях таких науковців, як Ван Чень (2017), Н. Косінська (2017), Мозговий, В., & Кедіс, О. (2018) та ін. Формування артистизму співака характеризується як складний, багатовекторний процес, основою якого є вдосконалення у виконавця здатності до досягнення задуму автора твору, «проникнення» в його почуття, роздуми й переживання, здатність до трактування художніх смислів, закладених у творах, вживання в образи «героїв» й спроможність до їх особистісної художньої інтерпретації. Вирішення цих завдань потребує від фахівця як збагачення досвіду художньої діяльності та активізації асоціативних уявлень, так і володіння досконалими фонаційно-технічними прийомами й засобами вокально-виконавської виразності.

Удосконалення артистизму викладача вокалу науковці пов'язують із здатністю до внутрішньо-емоційного, вокально-технічного й зовнішньо-атрибутивного перевтілення, яке в комплексі має забезпечувати яскраве і переконливе втілення співаком художньо-образного змісту твору, внутрішніх станів і переживань його героя в динаміці їх розвитку.

Досягнення цієї єдності співаками у процесі їхнього навчання потребує оволодіння викладачів вокалу відповідними методиками формування пізнавально-інтерпретаційних, вокально-технологічних й особистісних, емоційно-вольових властивостей, стимуляції в них творчої ініціативи і здатності до постійного самовдосконалення всіх компонентів вокально-артистичного виконавства.

Складність вирішення цих завдань потребує їх подальшого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ван Чень (2017). Методика формування виконавського артистизму студентів магістратури в процесі вокально-фахової підготовки:

- автореф. дис. к. пед. наук : 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання. Одеса-Київ, 244.
2. Енциклопедія освіти (2021). Гол. Ред. В. Кремень. Київ, 1144.
 3. Косінська Н. Л. (2017). Формування сценічного образу майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокально-виконавської підготовки. *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія: Педагогічні науки*, (155), 134-138.
 4. Мозговий В., & Кедіс О. (2018). Артистизм у сучасному вокальному мистецтві. *Молодий вчений*, 4 (56), 443-446. вилучено із <https://www.molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/474>
 5. Падалка Г.М. (2008). Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) : [монографія]. Київ : Освіта України, 272.
 6. Рудницька О. П. (1998). Музика і культура особистості: проблеми сучасної педагогічної освіти. Київ : ІЗМН, 248.

Чжан Юй

здобувачка другого рівня вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Наталя Толстова,

кандидат педагогічних наук, старший викладач

ПРОБЛЕМИ ВОКАЛЬНО-КОНЦЕРТНОГО ВИКОНАВСТВА В ПРАЦЯХ УКРАЇНСЬКИХ МИТЦІВ І НАУКОВЦІВ

Вокально-концертне виконавство — це форма музичного виконавського мистецтва, яка поєднує в собі техніку вокального співу, усвідомлення й інтерпретацію художнього замислу автора певного твору й сценічну майстерність у контексті його втілення під час концертних виступів. Досліджуючи питання готовності до вокально-концертного виконавства, О. Андрейко зазначає, що це потребує розвитку високого рівня виконавської культури музиканта та його майстерності в єдності із набуттям достатнього рівня особистісної культури, оскільки вони ґрунтуються на усвідомленому засвоєнні, формуванні та реалізації музично-виконавських знань, умінь, навичок і здібностей у процесі професійного становлення. Отже, вокально-концертне виконавство охоплює не лише здатність професійно й технічно виконувати вокальні твори, але й мистецтво передачі емоційного змісту твору, вміння створювати сценічний образ і

Роль педагогічної практики у формуванні методичної компетентності майбутніх викладачів фортепіано.....	293
Ralo G., Nikolai H.	
Formation of a musician's technical skills in the process of instrumental performance training.....	296
Лю Вей	
Самореалізація творчої особистості в мистецтві танцю.....	301
Ма Яньсян	
Підготовка майбутніх бакалаврів-хореографів до постановочної роботи...	303
Розуменко К. , Ключова С.	
Впровадження та застосування інноваційних методів викладання на уроках естрадного вокалу.....	306
Ян Цзе, Якуба Ю.	
Соціокультурний досвід танцівника.....	311
Ян Хуейін, Якуба Ю.	
Класичний танець як засіб естетичного виховання танцівника.....	314
Yin Congcong	
To the problem of the development of the pianist's artistic thinking as the basis of performing culture.....	316
Li Longjie, Hrinchenko A.	
The role of associative thinking in the process of learning to play the piano.....	319
Mamykina, A.	
To the problem of performance and interpretation process of a pianist.....	322
Tian Yili, Hrinchenko A.	
Specific development of ensemble skills of future piano teachers.....	325
Chen Yilin, Hrinchenko A.	
Improving artistic and technical skills of future piano teachers.....	328
Чень Цзюнчжу, Реброва, О.	
Методологія художньо-творчого втілення вокального образу в освітньому процесу.....	331
Сун Юй, Толстова, Н.	
Проблеми виконавського артистизму у вокальній підготовці майбутніх бакалаврів музичного мистецтва.....	334
Чжан Юй, Толстова, Н.	
Проблеми вокально-концертного виконавства в працях українських митців і науковців.....	336
Kliuieva, S.	
Prospects for the development of electronic musical instruments.....	338
Zhai Xiaohao, Kliuieva, S.	
Artistic-aesthetic taste as the foundation of performance culture.....	342